

Så gik det studieår, et nyt er på vej og landsby døden breder på nettet

Juni er en voldsom tid. Eksamen, censur, afslutning på et studieår og planlægning af det nye, der er lige om hjørnet.

I sidste uge havde jeg den sidste time med de hold jeg skal have til eksamen i *Almen dannelse – Kristendomskundskab, livsoplysning, medborgerskab*. Alene fagets navn fortæller at der er noget galt og jeg skal undlade at fortælle hvor meget tid vi har til at opfylde fagets kompetencemål:

Kompetencemål: Den studerende kan forholde sig nuanceret og reflekteret til etiske, politiske, demokratiske og religiøse udfordringer, som er forbundet med undervisning, forældresamarbejde og skole i et globaliseret samfund.

Umiddelbart ser det jo ikke ud til, at det er meget man skal lære i faget, men læs det lige igen. Hvis man tager det mål alvorligt, så er det en meget omfattende eksamen. Man kan nemlig ikke forholde sig nuanceret og reflekteret til et område uden at være godt inde i det og i dette tilfælde skal man være så godt inde i det, at man kan forstå at der ikke er enkle svar på hvad etik, politik, demokrati og religion er. Mine afslutningsord til holdene blev derfor noget i retning af følgende:

På cirka en tredjedel af de breve der sendes fra min arbejdsmail er der nederst et citat af Goethe: *Den, som ikke kan føre sit regnskab over 3000 år, sidder uerfaren tilbage i mørket og lever fra dag til dag*. Det er dette vi har arbejdet med i de to moduler, arbejdet for at I ikke skal sidde uerfarne tilbage i mørket og ikke forstå, hvad der foregår omkring jer. Vi har virkelig haft gamle tekster. Nogle har I læst og nogle har jeg fortalt. Jeg læste Trymskvadet for jer, hvor den mægtige og ærefulde gud Tor, indser at at *ære og ansvar* ikke altid kan forenes.

... »Bind nu om Tor da brudelinet,
bær til ham den brede Brisinghalsring,
lad i hans klædning klirre nøgler
og kvindeklæder over knæ falde,
men på barmen brede stene,
og højt fæster vi brudelinet.«

Men da kvad Tor, den tapre as:
»Mig vil aser
arg nok kalde,
hvis jeg lod jer binde brudelinet.«

Men da kvad Loke, Løvøsønnen:
»Ti kun, Tor, tomt du snakker!
Straks vil jætter asgård fylde,
hvis ikke din hammer du får hentet!«

De har grint af ham siden – og respekteret ham for at vælge samfundet frem for sin ære. Og jeg fortalte om hvorledes aserne ville sikre sig imod jætterne og ville bygge en høj grænsemur så ingen jætte uden visum kunne komme ind. Den bygmester, der vandt licitationen forlangte Sol, Måne og

Freja for sit arbejde og aserne underskrev kontrakten. Lyset og kærligheden til gengæld for sikkerheden! Sikke dog nogle tåbelige gamle historier, lige som det første der står i den tekstsamling

jeg har samlet til jer, Dovregubbens ord til Per Gynt: "Derude, under det skinnende hvælv, mellem mænd det hedder: "Mand vær dig selv!" Herinde hos os mellem troldeenes flok det hedder: "Troid vær dig selv – nok!"

Mennesket er sig selv, troid sig selv nok – et muligt svar på det spørgsmål I fik, spørgsmålet om mennesket og som I kan læse om i det nyhedsbrev fra april sidste år, der ligger på min hjemmeside.

I vores vandring gennem de 3000 års fortid, der skal give os mod på den nære fremtid, har vi mødt beretningerne om al tings begyndelse, som de fortælles i Bibelen. Vi har været med Moses ved Det røde Hav og opdagede, at der i teksten intet stod om Det røde Hav, men om Sivhavet, og at den, lidt forvirrede, beretning vi har fået overleveret, med lidt detektivarbejde kan skilles ad i to meget mere stringente beretninger. Jo, tekster har sin historie – også bibelske tekster. På

vores vandring mødte vi Esajas, der fortalte om Herrens lidende Tjener, vi mødte Jesus der fortalte at Guds Rige er midt iblandt

os og at Gud, som Christen Kolds udtrykker det i 1866, ikke er en politimester, der holder øje med alt hvad vi laver, men en kærlig far, der elsker sin skabning. Vi har mødt Paulus – der bringer fortællingen om Jesus til Europa, Muhammed – der bringer fortællingen om den ene gud til araberne, Luther – der gør op med den romerske kirkes magtmisbrug og sætter skel imellem kirkes- og fyrstens regime, Machiavelli – der analyserer magten, Thomas More – der drømmer om en anden måde at organisere samfundet, og dermed gør Utopias indbyggere til medborgere frem for undersåtter. Vi har fulgt Kant, Grundtvig og Kierkegaard på vej ind i den moderne og løbske verden. Jo, vi kan vist efterhånden føre vort regnskab over 3000 år. Men har det bundfældet sig, kan regnskabet stå for en kritisk revision? Et er sikkert, at *forholde sig nuanceret og reflekteret til etiske, politiske, demokratiske og religiøse udfordringer, som er forbundet med undervisning, forældresamarbejde og skole i et globaliseret samfund* er ikke at give færdige svar, men ydmygt at forholde sig til sine mangelfulde svar, til sin tvivl. Derfor er eksamen også en samtale, et sted hvor vi prøver at undersøge de mulige svar på de problemstillinger I har opstillet.

Et nyt studieår er på vej...

Lidt længere fremme lurer et nyt studieår. Det er selvfølgelig mit håb, at de studerende tager den tvivl med sig, som jeg har forsøgt at indpode i dem. De får virkelig brug for den i en løbsk skole i en løbsk verden, hvor forskellige prædikanter vil frelse dem med *læringsstile, Cooperative Learning, læringsmålstyret undervisning* og andre færdigretter, med pseudopædagogiske varedeklarerationer og en handletvang, der minder os om middelalderkirkens gerningsretfærdighed og Fyrstens frygt for at miste sin magt. *Stå fast* – som en nyere bog hedder. Tag den Nej-hat på og tvivl på det du hører. Tænk selv og tag ansvar!

I forbindelse med det nye studieår er jeg blevet bedt om dels at lave kompetenceudviklingskurser inden for it for mine kolleger og dels om at lave noget tilsvarende for studerende – et specialiseringsmodul i it. Det satte nye tanker i sving, tanker om hvordan man laver kurser i den løbske verden, så alle får mulighed og ingen bliver tvunget til at spille tid på noget som andre mener de skal kunne og som de måske allerede kan eller aldrig vil få brug for. Det blev bl.a. til følgende artikel i Danmarks it- og medievejlederforenings blad:

Tanker om it på læreruddannelsen

Forsommeren er en travl tid på læreruddannelsen. Et studieår skal afsluttes med alt hvad dette indebærer af eksamen og samtidig skal et nyt forberedes. Når man som jeg både er lærer og it-nørd, er der et par ekstra dimensioner som mange af mine kollegaer nok ikke tillægger så stor betydning, men så har de sikkert andre bekymringer. Jeg tænker over min tekstsamling til det første modul i området Lærerens Grundfaglighed, et område der omhandler almen dannelse, kristendomskundskab, livsoplysning og medborgerskab. Har jeg fået rettet alle fejl, skal der tekster ud og eventuelt andre ind. I så tilfælde skal det det gøres meget snart således at den er klar som iBook og epub – og for dem, der ikke har det godt med rigtige e-bøger også en pdf udgave. Og så er der jo alt det nye, som man gerne skulle prøve. Kan man have lavet en digital tidslinje med ganske få hovedbegivenheder og så lade den enkelte studerende selv fortsætte. Den enkelte studerende – ikke holdet eller studiegruppen. Og det tekniske problem – skal jeg stadig hacke netværket, eller bliver det ikke nødvendigt, når vi flytter i campus. Vi skulle jo gerne kunne dele vores skærbilleder på disse forfærdelige interaktive tavler, som man til nød kan skrive på, men som er umulige at vise detaljerede billeder på. Hvor ville jeg dog gerne have en kæmpeskærm – og en kridttavle (gerne dobbelt), men kridttavlen er jo et af de ofre som teknologien har måtte bringe. Et er imidlertid min egen undervisning, der hvor jeg skal bruge teknologien i forhold til min egen faglighed. Noget helt andet er der hvor teknologien er fagligheden.

Jeg er blevet bedt om at lave it kompetenceudvikling for mine kolleger! Åh nej. Så skal jeg være den der ved, hvad der er godt for andre at vide og kunne? Mon ikke vi alle har oplevet det at blive sendt på et kursus, eller til kompetenceudvikling, som det hedder i dag, i et område som andre har defineret. Siden Skole-IT har jeg været meget forsigtig med at holde kurser, men jeg har altid gerne ville være med i den leg, der løfter fagligheden med teknologi. Skal jeg lave kurser, så må jeg stille nogle krav til såvel form som indhold.

Og så dukkede et nyt ønske op i min mailboks – vore studerende skal også have mulighed for at tage et it-kursus, eller specialiseringsmodul, som det hedder i dag.

To former for it-kurser? Nej det må kunne gøres smartere, meget smartere!

Og så må jeg tage forbehold. Det efterfølgende er ikke de kurser vi afvikler i det kommende år, men mit oplæg til, hvorledes vi kunne gribe det an. Den der ikke gider at læse mere kan se [en lille film med mit oplæg](#). Jeg må dog gøre opmærksom på at det nok er hurtigere at læse videre og at filmen er til internt brug, hvorfor jeg ikke har taget højde for rettighederne til det billedmateriale jeg benytter. Er der noget du ikke må se, så luk venligst øjnene.

Men som sagt, ...

...et it-kursus må kunne laves smartere!

Smartrick nr. 1.

At udbyde et fleksibelt kursus

Vi skal ikke lave et eller to færdige kurser, der forsøger at opkvalificere en stor mængde medarbejdere og studerende på mange områder. Det er for ambitiøst og vil skabe uvilje.

I stedet for laver vi et kursuskatalog på nettet. Små film på to til tre minutter, der præsenterer et emne og giver eksempler på, hvad det kan bruges til.

Smartrick nr. 2.

De bedste undervisere

Jeg skal ikke lave alle kurserne. Vi har på UCL mange kompetente folk. Her på læreruddannelsen kan vi dække nogle områder, men Center for Anvendt Skoleforskning, Center for Undervisningsmidler, Tværgående Uddannelsesudvikling og mange andre har ressourcepersoner der kan udbyde et område – og, hvor underligt det end lyder, så kan det jo være, at der er ressourcepersoner uden for UCL, som kunne være værd at møde.

Smartrick nr. 3.

En kursusrække!

To kursusrækker – en for os undervisere og en for studerende? Nej, det er da for tosset. Kurser hvor undervisere og studerende arbejder sammen, kan give en større dynamik og fremme studiemiljøet. Jeg har eksempelvis en opgave som jeg stiller mine studerende på første årgang i september. “Redidaktiser *Platons hulelignelse*, så selv jeres lærer kan forstå den. Produktkrav: en video.” Det er et studieprodukt, som skal afleveres, hvis man har tænkt at indstille sig til eksamen og der kommer hvert år nogle nye og interessante bud. En sådan opgave kunne løses under et videokursus, hvor underviser og studerende har tilmeldt sig sammen.

Smartrick nr. 4.

Brug pengene flere gange.

Smartrick nr. 3, at det er det samme kursus som undervisere og studerende kan tilmelde sig betyder også, at vi bruger de samme penge to gange. At vi, fordi vi netop bruger ressourcepersoner udefra til undervisernes kursus, også kan tilbyde højere kvalitet i de kurser vi tilbyder studerende er en ekstra gevinst.

Tilmelder en underviser sig med et hold, for at lave et stykke fagligt arbejde, booktrailer eksempelvis, så får denne underviser også pludselig ekstra timer til sit fag – men det skal man selvfølgelig ikke sige højt.

Smartrick nr. 5.

Introkursusmodul

Hvad har nye studerende (og os godt slidte undervisere) brug for ved studiestart?

- Få dit eget udstyr på nettet og sæt din mail-klient op til at modtage UCL-mail. Så læser studerende også mail sendt fra underviserne – det er så simpelt og så smart, at det burde have stået som smartrick nr.1!
- Lær det grundlæggende med UCL-APPS, vores egen version af Google Apps, således at vi kan få studiegrupper til at samarbejde på nettet.
- Og særlig her i august 2016, hvor vi flytter i campus: Måske er der enkelte grupperum, der ikke er helt klar. Lad os oprette et mødelokale for hver studiegruppe på Connect. Hvorfor ikke et mødelokale til hvert hold? Nej – vi stoler fuldt og fast på, at undervisningslokalerne står klar 1. september.

Smartrick nr. 6.

Månedens tilbud!

De andre delkurser fordeles ud over året. Et om måneden. Selve organiseringen kan være forskellig fra kursus til kursus, men der kræves en form for studieprodukt, som skal afleveres inden for en given periode.

Smartrick nr. 7.

Kompetenceudvikling for undervisere

Undervisere får et antal timer til rådighed til it-kompetenceudvikling. For eksemplets skyld kan vi sige at man aftaler 10 timer pr. kursusmodul. Ledelsen kan så eksempelvis spille ud med at alle skal have et startkursus (indhold som i Smarttrick 5), men mindre underviseren kan godtgøre, at det er kompetencer man allerede besidder. Kompetenceudviklingsprogrammet kan så eksempelvis udbydes således: Du skal tage mindst et modul og vi vil højst betale for fem – eller hvad man nu kan blive enige om. Det vigtigste er fleksibilitet.

Smarttrick nr. 8.

Specialiseringsmodul for studerende

Hvert kursusmodul, hvor man har afleveret studieprodukt, udløser 2 ECTS for en studerende.

Når man har gennemført 5 kursusmoduler, og altså har optjent 10 ECTS, har man gennemført specialiseringsmodulet: *Didaktisk it-anvendelse*. Der udstedes kursusbevis for hvert kursusmodul, men der skal 5 til for at det udgør et specialiseringsmodul. Det er tilladt at tage flere end fem kurser, men man kan kun få godkendt et specialiseringsmodul inden for området.

Hvilke kursusmoduler kan vi så udbyde? I min film har jeg udfyldt kalenderen for hele studieåret, men det kan jo være alt mulig som man kan forestille sig en lærer kan få brug for: præsentationer, e-bøger, blog, vurdering af digitale læremidler, produktion af digitale læremidler, respons, brug af videokonferencer i sprogfag, programmering for begyndere ...

Og hvad bliver det så til?

Og det var så mit oplæg, mine tanker om et fleksibelt kursustilbud, der forhåbentlig kan få debatten om didaktisk brug af informationsteknologi til at blomstre og give såvel studerende som undervisere mod på at prøve noget nyt.

Om det bliver til noget?

Det vil tiden vise, belært af erfaringerne stiller jeg ikke for store forhåbninger. Der er helt sikkert en mistelten eller to, som jeg har glemt at tage i ed.

Således artiklen om it-kompetencer. Og så til sidst ...

Landsbydød på nettet

Ligger udkantsdanmark nu også på nettet? Det kræver vist en forklaring.

Fra 1998 og de næste tre - fire år rejste jeg sammen med en pianist, først Karin Vium Jensen og senere Line Palle Jørgensen, landet og især Jylland og Fyn tyndt med ***Kirken, kampen, kvinderne og kærligheden***. *En Rejse på Tankens og Troens og Vidskabens Hav*. Det var fortællingen og Grundtvig og hans kamp med og for dette under-lige menneskeliv. Midt i denne periode kom jeg så i forbindelse med Bjørn Krab-Johansen fra Odense, der sad som formand for NFS Grundtvigs Fond. Sammen udviklede vi en plan om at lægge alle Grundtvigs tekster på internettet i en søgbar udgave. Arbejdsfordelingen var simpel: Bjørn var chefen, der skulle skaffe penge, hvilket han dels fik fra den font han bestyrede, og hvis formål netop er at udbrede Grundtvigs tanker og dels fra År 2000 Fonden, der gav et meget stort beløb. Og så var det Bjørn, der lavede alle de tegninger, der kendetegnede Grundtvig-Byen.

Mit arbejde var at stå for det tekniske. I takt med at projektet voksede blev flere frivillige involveret og på et tidspunkt måtte jeg selv opgive at lægge tekster ind i databasen. Ham der overtog det arbejde havde en computer, der brugte styresystemet Windows XP. Dette kunne, til min store overraskelse ikke kopiere og indsætte tekst samtidig med at formateringen (skriftstørrelse, fed og kursiv) blev bevaret.

Her lavede vi projektets største fejltagelse, ved ikke at investere i en Macintosh til ham. I stedet gik vi over til at lægge teksterne i pdf-formatet. Databasen var genial og hurtig før – nu blev den tung og for at bruge den skulle man sætte sin computer op, således at den tillod at åbne nye vinduer. Når jeg havde tid arbejdede jeg imidlertid stadig på tekniske forbedringer og databasen kunne til sidst håndtere skanninger af tekstsider eller håndskrift sammen med den elektroniske tekst, ligesom det var muligt med et forsker-login at skrive skjulte eller offentlige kommentarer til teksterne. Et stigende arbejdspress gjorde at både Bjørn og jeg fandt det nødvendigt at lade andre overtage ansvaret for vedligeholdelsen og betaling af det forholdsvis dyre web-hotel. Grundtvigsk Forum viste sig interesseret, hvilket vi var meget glade for.

I tiden siden vi overlod Grundtvig-Byen til Grundtvigsk Forum har mit arbejde imidlertid fjernet sig langt fra Grundtvigforskningen og det var lidt af et tilfælde at jeg i januar i år opdagede at Grundtvig-Byen var blevet lukket. Underligt – men jeg fik ikke gjort noget ved det før Uffe Jonas ringede og spurgte, hvor hans forskningshjælpemiddel var blevet af. Jeg henvendte mig til web-hotellet, der imod en klækelig betaling kunne genfinde såvel Grundtvig-Byen som databasen. Derefter måtte jeg finde en computer, der kunne fungere som server herhjemme. Nu kører Grundtvig-Byens database så igen, men uden det rigtige serversoftware, hvorfor den kun kan være ganske få samtidige brugere på databasen og desuden hænder det, at en lokal strømafbrydelse lukker for det hele, hvorefter der sagtens kan gå nogle dage før jeg kommer i tanke om at databasen skal genstartes.

Men den er der og der er adgang til den fra min [hjemmeside](#).

Når jeg ser på databasen nu, så føler jeg mig fristet til at modernisere den. Det ville tage omkring en måned at få den gennemmoderniseret med nyt layout, uden pdf filer der skal åbnes i popup vinduer, tilpasset telefoner og tablets og klar til særlig forskeradgang og faksimile i form af trykte og fotografiske gengivelser – men den tid har jeg vist ikke.

I forbindelse med at jeg genetablerede databasen, ville jeg også genkøbe domænenavnet og genudlægge link til det grundtvigske bagland. Det var desværre for sent. Grundtvig-Byen var solgt til anden side.

God sommer!